

Konklusioner fra økonomiredegørelse ved investering i frostbeskyttelse

Af Jens Jørgensen og Maya Bojesen, HortiAdvice

Baggrund

Tidligere udarbejdet investeringsscenarie med sammenligning af sprinkleranlæg og vindmaskine under danske forhold viste en tilbagebetalingstid for vindmaskine på 11 år, hvilket var bedre end sprinkler (12 år). Beregningerne viste, at rentabiliteten ved investeringen er helt afhængig af økonomisk tilskud fra produktionsorganisation (PO midler).

Valg af vindmaskine

Hollandske økonomianalyser sammenlignede to modeller af vindmaskiner: Orchard-Rite model 2600 LPG og Tow & Blow machine 23 HP benzin.

Orchard-Rite kostede 40.000 € og Tow & Blow kostede 45.000 €. Dækningsområdet ved -5°C var på henholdsvis 0,38 ha med Orchard-Rite og 5 ha ved Tow & Blow. Derfor blev investeringen i Tow & Blow klart billigst med et investeringsbehov med 9.000,- € pr ha mod 105.263,- € pr ha for Orchard-Rite. Tow & Blow maskinen, der har en højthængende motordrevet rotor, viste sig mest effektiv både hvad angår dækningsområde og vindhastighed på arealerne.

Selvom dækningsområdet for Tow & Blow under danske forhold ville vise sig at være væsentligt mindre, eksempelvis 1 ha, ville denne teknologi stadig være den relativt billigste at investere i.

Her er vist vindmaskinerne Orchard-Rite (Ghent Supple) og Tow & Blow (FrostFans)

Klimaforandringer

Om investering i frostbeskyttelse kan betale sig, afhænger af, hvor hyppigt der forekommer frost, når træerne er i blomst. Jo oftere det indtræffer, jo bedre kan investeringen betale sig.

Med mildere vintre vil træerne blomstre tidligere, hvilket øger faren for frostskaade.

Ved sprinkling til frostbeskyttelse er der et væsentligt forbrug af vand, som kan være til stor gene og/eller skade i plantagen. I modsætning til vindmaskinerne har sprinkleranlægget imidlertid den fordel, at det vil kunne anvendes til vanding i sommerhalvåret, hvilket naturligvis være til gavn for plantagen. Hvis fremtiden byder på varmere og mere nedbørsfattige somre, vil dette tælle for investering i sprinkleranlæg.

Markedet

I et svagt marked vil det med det sædvanlige krav til tilbagebetalingsfrist være for usikkert at foretage investering i frostbeskyttelse.

Markedssituationen i 2022 understreger dette: høje energipriser og meget frugt på markedet resulterede i, at en betydelig del af frugten ikke blev plukket med store økonomiske tab til følge.

Flere producenter oplevede, at der var kvoter på hvor meget de måtte levere, så de måtte undlade at plukke frugten.

Konklusion

Sammenlignes den danske markedssituation med den hollandske, er de danske avlere generelt set mere presset. Ses på hyppigheden af frostskaade, har det formodentligt været mere udbredt i Holland hidtil end herhjemme, men det er sandsynligt, at det fremover vil forekomme oftere i Danmark.

Det giver derfor god mening, at de hollandske avlere har tradition for investering i frostbeskyttelse, mens der under de hidtidige og nuværende forhold ikke er tradition for det eller økonomi til det i Danmark.